

Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg

Cyngor Caerdydd Canllaw Teclyn Sgrinio Statudol

Os ydych yn datblygu strategaeth, polisi neu weithgaredd sy'n debygol o effeithio ar bobl, cymunedau neu ddefnydd tir mewn unrhyw ffordd, mae nifer o ofynion statudol perthnasol. Gall peidio â chydymffurfio â'r gofynion hyn neu beidio â dangos ystyriaeth ddyledus, olygu bod y Cyngor yn agored i her gyfreithiol neu gerydd ar ffurf arall.

Er enghraifft, bydd hyn yn berthnasol i strategaethau (h.y. Strategaeth Dai neu'r Strategaeth Chwarae i Blant Anabl), polisiau (e.e. y Polisi Caffael) neu weithgaredd (e.e. datblygu ardal chwarae newydd).

Bydd cwblhau'r Teclyn Sgrinio Statudol yn sicrhau bod holl strategaethau, polisiau a gweithgareddau Cyngor Caerdydd yn cydymffurfio â'r gofynion a'r cyfrifoldebau statudol perthnasol. Os oes angen ystyried mater mewn mwy o fanylder, bydd y Teclyn Sgrinio yn adnabod a oes unrhyw angen am asesiad effaith llawn, fel bo angen.

Mae'r prif ofynion statudol y mae'n rhaid i strategaethau, polisiau neu weithgareddau eu hadlewyrchu yn cynnwys y canlynol:

- **Deddf Cydraddoldeb 2010 - Asesiad Effaith Cydraddoldeb**
- **Bil Datblygu Cynaliadwy** Llywodraeth Cymru
- **Canllaw Statudol Llywodraeth Cymru - Diben Cyffredin, Gweithredu ar y Cyd**
- **Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn**
- **Egwyddorion y Cenhedloedd Unedig ar gyfer Pobl Hŷn**
<http://www.olderpeoplewales.com/wl/about/UN-principles.aspx>
- **Mesur y Gymraeg 2011**
- **Asesiad o Effaith ar Iechyd**
- **Asesiad o Reoliadau Cynefinoedd**
<http://www.legislation.gov.uk/cy/uksi/2007/1843/introduction/made>
- **Asesiad Amgylcheddol Strategol**

Mae'r Teclyn Sgrinio Statudol yn rhoi'r gallu i ni ateb gofynion yr holl ddeddfwriaethau hyn fel rhan o ddull sgrinio cyfannol nad yw fel arfer yn cymryd hwy nag awr.

Gellir cwblhau'r Adnodd Sgrinio fel hunan asesiad neu fel rhan o sesiwn gyda hwylusydd petai angen rhagor o gymorth arnoch. Am ragor o wybodaeth neu os oes angen sesiwn gyda hwylusydd arnoch, cysylltwch â'r Tîm Polisi, Partneriaethau a Chanolbwyntio ar Ddinasyddion ar 2078 8563 neu e-bostiwrch: siadavies@caerdydd.gov.uk

Sylwch:

- **Mae'n rhaid cyflwyno'r Adnodd Sgrinio fel atodiad gyda'r adroddiad Cabinet.**
- **Cyhoeddir yr adnodd sgrinio wedi ei gwblhau ar y fewnwyd.**

Adnodd Sgrinio Statudol

Enw'r Strategaeth / Polisi / Gweithgaredd: Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg	Dyddiad Sgrinio: Ionawr 2017
Gwasanaeth / Isadran: Addysg a Dysgu Gydol Oes Yn bresennol: Hunanasesu	Swyddog Arweiniol: Janine Nightingale
Beth yw amcanion y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth	Rhowch wybodaeth gefndirol am y Polisi/Strategaeth/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth ac unrhyw waith ymchwil sydd wedi'i wneud [e.e. data defnyddwyr gwasanaeth yn erbyn ystadegau demograffig, AEGau tebyg wedi'u gwneud ayyb.]
<p>Cynllun sy'n manylu'r cyfeiriad strategol ar gyfer cynllunio a gweithredu addysg cyfrwng Cymraeg ac addysg Gymraeg yn yr awdurdod yw'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg.</p>	<p>Mae'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg hwn ar gyfer y cyfnod o 2017 i 2020 ac mae'n adeiladu ar y momentwm a greodd y Cynllun blaenorol ers 2014 a'r ymrwymadau ynddo.</p> <p>Mae Cyngor Dinas Caerdydd yn ymrwmo i ddatblygu Caerdydd ddwyieithog. Bydd Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg 2017-2020 yn helpu Caerdydd i gynorthwyo gweledigaeth Llywodraeth Cymru i sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg yng Nghymru erbyn 2050.</p> <p>Mae'r Cynllun yn rhan hanfodol o Strategaeth Pum Mlynedd Caerdydd Ddwyieithog y Cyngor. Mae'r Cyngor yn cydnabod bod sicrhau sector addysg cyfrwng Cymraeg cryf a chynhwysol yn hanfodol er mwyn i Gaerdydd ddatblygu fel dinas sy'n wir ddwyieithog lle mae'r Gymraeg yn iaith fyw lewyrchus.</p> <p>Nod Strategaeth Caerdydd Ddwyieithog yw cynyddu nifer siaradwyr Cymraeg Caerdydd a hyrwyddo defnyddio'r iaith ledled y ddinas. Mae Cyngor Caerdydd yn cydnabod bod y system addysg yn elfen allweddol o sicrhau bod plant yn gallu datblygu eu sgiliau yn y Gymraeg, ac o greu siaradwyr newydd.</p> <p>Bydd Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg hefyd yn cyfrannu at y saith targed lles cenedlaethol sydd yn Neddff Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, yn benodol at Gymru lewyrchus sy'n cynnig addysg a hyfforddiant o safon uchel i blant a phobl ifanc gyda'r nod o greu cyfleoedd cyflogaeth, hyfforddiant ac</p>

addysg bellach/uwch yn yr iaith ddewis yn ogystal â chyfrannu tuag at ddiwylliant byw i Gymru a Chymraeg sy'n ffynnu.

Rhan 1: Effaith ar ganlyniadau ac ystyriaeth ddyledus i Ddatblygu Cynaliadwy

Defnyddiwrch y raddfa ganlynol wrth ystyried pa gyfraniad mae'r gweithgaredd yn wneud:		
+	Cadarnhaol	Cyfraniad cadarnhaol at y canlyniad
-	Negyddol	Cyfraniad negyddol at y canlyniad
ntrl	Niwtral	Cyfraniad niwtral at y canlyniad
Ansicr	Ddim yn siŵr	Ansicr a oes unrhyw gyfraniad at y canlyniad

	A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/liniaru
		+	-	Ntrl	Ansicr	
1.1	<p>Mae pobl yng Nghaerdydd yn iach; Ystyriwch yr effaith posibl ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> hybu iechyd da, atal ymddygiad niweidiol, hyrwyddo bwyta'n dda/bywyd actif a.y.b. dinasyddion sy'n agored i niwed ac ardaloedd gydag amddifadedd lluosog Mynd i'r afael ag achosion o anghydraddoldeb iechyd 	X				<p>Bydd Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg 2017-2020 yn canolbwyntio ar sicrhau y bydd pob dysgwr, o bob cefndir economaidd-gymdeithasol, yn cael cyfle cydradd i gyrraedd eu disgwyliadau trwy ddarpariaeth addysg gyfrwng Cymraeg o'r safon orau.</p> <p>Mae Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg 2017-2020 yn cyfeirio ar ardaloedd Dechrau'n Deg, ardaloedd difreintiedig ac mae'n edrych yn benodol ar nifer y llefydd sydd ar gael mewn darpariaeth blyneddodd cynnar trwy gyfrwng Cymraeg. Gofynnir i bob teulu Dechrau'n Deg a hoffent i'w plant gael lle mewn lleoliad gofal plant cyfrwng Cymraeg. Mae nifer y llefydd sydd ar gael yn ateb galw rhieni Dechrau'n Deg sy'n dewis gofal plant cyfrwng Cymraeg.</p>
1.2	<p>Amgylchedd glân, deniadol a chynaliadwy i bobl yng Nghaerdydd ; Ystyriwch yr effaith posibl ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> achosion a chanlyniadau Newid yn yr Hinsawdd a chreu dinas carbon isel annog cerdded, beicio a defnyddio trafndiaeth gyhoeddus a 			X		dd/b
				X		dd/b

	A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/lliniaru
		+	-	Ntrl	Ansic r	
	<i>gwella mynediad i'r wlad a manau agored</i>					
	<ul style="list-style-type: none"> <i>gostwng llygredd amgylcheddol (tir, aer, sŵn a dŵr)</i> 			X		dd/b
	<ul style="list-style-type: none"> <i>gostwng defnydd o ynni ac annog gostwng gwastraff, aildefnyddio ac adfer</i> 			X		dd/b
	<ul style="list-style-type: none"> <i>annog bioamrywiaeth</i> 			X		dd/b
1.3	Pobl Caerdydd yn Ddiogel ac yn Teimlo'n Ddiogel; <i>Ystyriwch yr effaith posibl ar:</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>gostwng trosedd, ofn trosedd a gwella diogelwch unigolion</i> <i>mynd i'r afael ag ymddygiad gwrthgymdeithasol</i> <i>diogelu oedolion a phlant sy'n agored i niwed yng Nghaerdydd rhag niwed neu gamdriniaeth</i> 			X		dd/b
1.4	Economi sy'n ffynnu ac yn llewyrchu yng Nghaerdydd; <i>Ystyriwch yr effaith posibl ar:</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>ysbryd cystadlu economaidd (gweithgarwch menter, mentrau cymdeithasol, enillion cyfartalog, gwella cynhyrchedd)</i> <i>Helpu'r rhai nad ydynt mewn Addysg, Cyflogaeth na Hyfforddiant</i> <i>atynnu a chadw gweithwyr (swyddi a chyfleoedd hyfforddi newydd, cynyddu gwerth cyflogaeth)</i> <i>hybu cyfleoedd caffael lleol neu wella gallu cwmnïau lleol i gystadlu</i> 	X				<p>Pedwerydd canlyniad strategol y Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yw cynyddu nifer y dysgwyr 14-19 oed sy'n astudio pynciau trwy gyfrwng y Gymraeg mewn ysgolion, colegau ac sy'n dysgu yn y gweithle.</p> <p>Mae'r pumed canlyniad yn cyfeirio at economi sy'n ffynnu ac mae'r strategaeth yn sôn bod y Cyngor wedi bod yn paratoi adroddiadau sector ar economi Caerdydd er mwyn helpu i ysgolion newydd ddeall y newidiadau yn y farchnad lafur leol ac adnabod cyfleoedd gwaith newydd. Rhennir y rhain gydag ysgolion er mwyn rhoi rhagor o bwysau ar gynllunio'r gweithlu a sgiliau oherwydd bod y Cyngor yn cydnabod uchelgais Llywodraeth Cymru yn y Strategaeth Dyfodol Llwyddiannus o ystyried anghenion cyflogwyr a'r gweithle fel hanfodol er mwyn i bobl ifanc fynd i gyflogaeth yn ddiffwdan ac yn llwyddiannus.</p>
1.5	Pobl Caerdydd yn Cyflawni eu Llawn Botensial; <i>Ystyriwch yr effaith posibl ar:</i> <ul style="list-style-type: none"> <i>hyrwyddo a gwella mynediad i ddysgu gydol oes yng Nghaerdydd</i> <i>codi lefelau sgiliau a chymwysterau</i> <i>rhoi'r dechrau gorau i blant</i> 	X				<p>Mae'r pedwerydd canlyniad yn y strategaeth yn berthnasol i godi cyrhaeddiad pobl 14-16 oed ac mae'r pumed canlyniad yn berthnasol i godi cyrhaeddiad o'r Cyfnod Sylfaen hyd at Lefel A.</p>

	A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/lliniaru
		+	-	Ntrl	Ansic r	
	<ul style="list-style-type: none"> • gwella'r ddealltwriaeth o gynaliadwyedd • mynd i'r afael â thlodi plant (tlodi ariannol, diffyg mynediad a diffyg cyfranogi) • Confensiwn y Cenhedloedd Unedig ar Hawliau'r Plentyn ac Egwyddorion ar gyfer Pobl Hŷn 					
1.6	<p>Mae Caerdydd yn Lle Gwych i Fyw, Gweithio a Chwarae ynddo</p> <p>Ystyriwch yr effaith posibl ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hybu amrywiaeth ddiwylliannol Caerdydd • hybu cyfranogiad a mynediad i weithgarwch corfforol, hamdden a diwylliant i bawb • cyfleoedd chwarae ar gyfer plant a phobl ifanc • diogelu a gwella'r dirwedd a threftadaeth hanesyddol Caerdydd • hyrwyddo cysylltiadau rhyngwladol y ddinas 	X				Holl ethos y Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg yw cyfrannu at hyrwyddo amrywiaeth diwylliannol y ddinas ac mae weledigaeth ganlynol ganddo: Bydd system addysgol Caerdydd yn brif gymhellydd er mwyn sicrhau bod plant yn gallu datblygu eu sgiliau Cymraeg a chreu siaradwyr newydd er mwyn cynorthwyo gweledigaeth Llywodraeth Cymru o sicrhau miliwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050.
1.7	<p>Mae Caerdydd yn gymdeithas deg, gyfiawn a chynhwysol.</p> <p>Ystyriwch yr effaith posibl ar:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gwaredu gwahaniaethu, aflonyddu neu erlid ar gyfer grwpiau cydraddoldeb 	X				Gweler yr Asesiad O'r Effaith Ar Gydraddoldeb isod ac wedi ei atodi
	<ul style="list-style-type: none"> • A yw'r gymuned neu'r rhanddeiliaid wedi ymwneud â datblygu'r strategaeth/polisi/gweithgarwch? • sut yr anogir cyfranogiad dinasyddion (ac annog gweithredoedd a fydd yn ystyried gwahanol ffurfiau ar ymgynghori trwy ymgysylltu mwy trylwyr i gyfranogiad llawn o ran datblygu a darparu gwasanaeth)? 	X				<p>Fel strategaeth dinas gyfan, bydd rhanddeiliaid sy'n gyfrifol am hyrwyddo a hwyluso defnyddio'r Gymraeg ledled y ddinas yn rhannu'r cyfrifoldeb o weithredu strategaeth addysg Gymraeg trawsbynciol.</p> <p>Mae'r Fforwm Addysg Gymraeg yn cyfarfod bob tymor ac mae aelodau sy'n cynrychioli datblygu'r Gymraeg ar draws y ddinas yn cynnwys Mudiad Meithrin, Menter Caerdydd, Caerdydd Ddwieithog, RhAG, Consortiwm Canolbarth y De a phenaethiaid ysgolion Cymraeg. Cynhaliwyd cyfarfodydd a gweithdai gyda phenaethiaid ysgolion Cymraeg ar hyd y ddinas. Roedd y ddau fforwm hyn yn gysylltiedig â datblygu'r Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg ac yn cyfrannu ato. Bydd y fforymau</p>

	A ystyriwyd sut y bydd y Strategaeth/Polisi/Gweithgaredd yn effeithio ar un neu ragor o'r 7 Canlyniad sy'n Canolbwyntio ar Ddinasyddion Caerdydd?	Ticiwch				Tystiolaeth neu awgrym ar gyfer gwella/lliniaru
		+	-	Ntrl	Ansic r	
						hefyd yn monitro gweithredu'r Cynllun. Bu'r cyfnod ymgynghori ar y Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg am gyfnod statudol o 8 wythnos rhwng 2 Rhagfyr 2016 a 27 Ionawr 2017.
	ASESIAD O'R EFFAITH AR GYDRADDOLDEB (Mae hwn yn atodol, ar dudalen XX)					
1.8	Mae'r Cyngor yn sicrhau canlyniadau cadarnhaol ar gyfer y ddinas a'r dinasyddion trwy bartneriaethau cryf <i>Ystyriwch yr effaith posibl ar:</i> <ul style="list-style-type: none"> • atgyfnerthu partneriaethau gyda'r sectorau busnes a gwirfoddol • yr agenda gydweithio a'r potensial ar gyfer gwasanaethau a rennir, gweithio trawsffiniol ac arbedion effeithlonrwydd 	X				Fel strategaeth ddinas gyfan, rhennir gweithredu a gwireddu'r Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg gyda nifer o randdeiliaid yn cynnwys Cyrff Llywodraethu a Phenaeithiaid ysgolion cyfrwng Cymraeg, Mudiad Meithrin, Menter Caerdydd, Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd, Consortiwm Canolbarth y De a'r Fforwm Addysg Gymraeg, sy'n rhannu'r cyfrifoldeb dros hybu a hwyluso defnyddio'r Gymraeg trwy'r ddinas. O'r herwydd, ymgynghorwyd ar y strategaeth hon yn eang gyda rhanddeiliaid yn ystod y cyfnod datblygu.

CRYNODEB O'R GWERTHUSIAD (amlygu effeithiau cadarnhaol a negyddol y polisi/cynllun/project a asesir, dangos sut y mae'n cyfrannu at gynaliadwyedd economaidd, cymdeithasol ac amgylcheddol y ddinas):

Cynllun sy'n manylu ar y cyfeiriad strategol ar gyfer cynllunio a gweithredu addysg cyfrwng Cymraeg ac addysg Gymraeg yn yr awdurdod yw'r Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg. Mae'r Gymraeg yn un o drysorau Cymru. Nod Strategaeth Llywodraeth Cymru yw dyblu bron nifer y siaradwyr Cymraeg erbyn canol y ganrif. Mae'r syniad bod y system addysg yn elfen allweddol o sicrhau bod plant yn gallu datblygu eu sgiliau yn y Gymraeg, ac o greu siaradwyr newydd, yn un a dderbynnir yn gyffredinol.

Economaidd

Bydd canlyniadau'r strategaeth yn effeithio'n gadarnhaol ar nifer y plant sy'n mynd i ddarpariaeth cyfrwng Cymraeg yn ogystal â gwella ymwybyddiaeth plant uwchradd o'r gyrfaoedd sydd ar gael trwy'r Gymraeg. Dylai hyn ysgogi cynnydd yn y nifer sy'n cymryd lefel TGAU a Lefel A trwy gyfrwng y Gymraeg ac yn cyfrannu at ddatblygu economi sy'n ffynnu a llewyrchu.

Cymdeithasol

Cydnabyddir mai trwy sicrhau bod digon o wasanaeth ar gael ar gyfer plant y blynyddoedd cynnar a thrwy sicrhau rhagor o hyrwyddo, a hyrwyddo'r iaith a'r sector addysg cyfrwng Cymraeg yn eglur, y sicrheir y caiff plant y cyfle cynharaf bosibl i ddatblygu eu sgiliau yn y Gymraeg. Bydd y strategaeth hon yn cyfrannu tuag at gyfoethogi diwylliant ein dinas a gwneud Caerdydd yn lle gwych i fyw, gweithio a chwarae ynddi.

PA GAMAU GWEITHREDU SYDD WEDI EU NODI NEU PA NEWIDIADAU SYDD WEDI EU GWNEUD I'R POLISI/CYNLLUN/PROJECT O GANLYNIAD I'R GWERTHUSIAD:

Dd/B

Rhan 2: Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol

		Ydy	Nac ydy
2.1	Ydy'r cynllun neu raglen yn nodi'r fframwaith ar gyfer cydsynio i ddatblygu yn y dyfodol?		X
2.2	Ydy'r cynllun neu raglen yn debygol o gael effaith amgylcheddol arwyddocaol, cadarnhaol neu negyddol?		X

Oes angen Sgrinio Asesiad Amgylcheddol Strategol Llawn?	Oes	Nac oes
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Os yw atebion cwestiynau 2.1 a 2.2 ill dau yn gadarnhaol, yr ateb yw 'oes' ▪ Os oes angen Sgrinio AAS Llawn, cysylltwch â'r Uned Datblygu Cynaliadwy er mwyn trefnu (manylion isod) 		X

Os oes gennych unrhyw amheuaeth o ran eich atebion i'r cwestiynau uchod o ran yr AAS, cysylltwch â'r Uned Datblygu Cynaliadwy ar 2087 3228 datblygucynaliadwy@caerdydd.gov.uk

Rhan 3: Asesiad Rheoleiddio Cynefinoedd (ARHC)

		Oes	Nac oes	Ddim yn siŵr
3.1	Fydd y cynllun, project neu raglen yn arwain at weithgaredd y gwyddys sy'n effeithio ar safle Ewropeaidd, megis Aber Afon Hafren neu Goedwigoedd Ffawydd Caerdydd?		X	
3.2	Fydd y cynllun, project neu raglen, sy'n arwain y datblygiad tuag at ardal sy'n cynnwys safle Ewropeaidd, megis Aber Afon Hafren neu Goedwigoedd Ffawydd Caerdydd yn effeithio'n anuniongyrchol ar safle Ewropeaidd?		X	
3.3	Oes angen Asesiad Rheoliadau Cynefinoedd llawn?		X	

Anfonir manylion y strategaeth at yr Ecolegydd Sir yng nghan cwblhau'r broses er mwyn penderfynu a oes angen Asesiad Rheoleiddio Cynefinoedd. Am ragor o wybodaeth, ffoniwch 2087 3215 neu e-bostiwch bioamrywiaeth@caerdydd.gov.uk

Cyngor Caerdydd

Asesiad o Effaith ar Gydraddoldeb

Templed Corfforaethol

Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth:

Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg

Newydd

Pwy sy'n gyfrifol am lunio a gweithredu'r Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth?

Enw: Janine Nightingale	Teitl y Swydd: Pennaeth Trefniadaeth Ysgolion, Mynediad a Chynllunio
----------------------------	---

Tîm Gwasanaeth: Pennaeth Trefniadaeth Ysgolion, Mynediad a Chynllunio	Gwasanaeth: Addysg a Dysgu Gydol Oes
--	---

Dyddiad Asesu: 08/02/17

1. Beth yw amcanion y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth?

Mae Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg yn manylu ar y cyfeiriad strategol ar gyfer cynllunio a gweithredu addysg cyfrwng Cymraeg ac addysg Gymraeg yn yr awdurdod hyd at 2020.

2. Rhwch wybodaeth gefndirol am y Polisi/Strategaeth/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth ac unrhyw waith ymchwil sydd wedi'i wneud [e.e. data defnyddwyr gwasanaeth yn erbyn ystadegau demograffig, AEGau tebyg wedi'u gwneud ayyb.]

Bob tair blynedd mae gofyn i bob awdurdod lleol gyflwyno Cynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg am dair blynedd. Cynhyrchwyd Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg cyntaf Caerdydd yn 2014 ac roedd yn berthnasol ar gyfer y cyfnod 2014-2017.

Mae gan Gaerdydd Gynllun Strategol Cymraeg mewn Addysg wedi ei ddiweddarau ar gyfer 2017-2020. Mae Strategaeth Addysg Cyfrwng Cymraeg Llywodraeth Cymru (Ebrill 2010) a'r datganiad polisi ar gyfer 2015-16 (Mawrth 2016) yn sail ac yn ffynhonnell gwybodaeth i'r Cynllun ac mae'r Cynllun hefyd yn rhan annatod o Strategaeth Pum Mlynedd Caerdydd Ddwieithog (2017-2022).

Cyflwynwyd canllaw Llywodraeth Cymru ar gynhyrchu Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg 2017-2020 i Adran Addysg Caerdydd ym mis Awst 2016 ar sail canllaw a gyflwynodd Gweinidogion Cymru dan adran 87 Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013. Mae'r canllaw yn cynnig templed ar gyfer y cynlluniau ac mae'r mesurau safonol wedi eu manylu.

Mae Llywodraeth Cymru yn nodi bod angen cynnwys saith canlyniad (mae pump ohonynt yn parhau i ganolbwyntio ar bum canlyniad y Strategaeth Addysg 2010):

Canlyniad 1

Rhagor o blant saith oed yn derbyn addysg trwy gyfrwng Cymraeg.

Canlyniad 2

Mae rhagor o ddysgwyr yn parhau i wella eu sgiliau iaith wrth bontio o ysgol gynradd i ysgol uwchradd.

Canlyniad 3

Rhagor o ddysgwyr o 14-16 oed yn astudio ar gyfer cymwysterau trwy gyfrwng Cymraeg.

Canlyniad 4

Rhagor o ddysgwyr o 16-19 oed yn astudio ar gyfer cymwysterau trwy gyfrwng y Gymraeg.

Canlyniad 5

Rhagor o ddysgwyr gyda sgiliau gwell yn y Gymraeg.

Canlyniad 6

Gwasanaeth cyfrwng Cymraeg ar gyfer dysgwyr gydag anghenion dysgu ychwanegol (AAA).

Canlyniad 7

Cynllunio'r gweithlu a datblygiad proffesiynol parhaus (DPP).

Mae'r dyheadau yng Nghynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg Caerdydd yn unol â Strategaeth Pum Mlynedd Caerdydd Ddwylieithog.

3 Asesu Effaith ar y Nodweddion a Ddiogelir

3.1 Oedran

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar bobl iau/hŷn?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
3 i 11 oed	X		
11 i 18 oed	X		
18 – 65 mlwydd oed	X		
Dros 65 mlwydd oed			X

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.

Mae'r Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg yn bennaf ar gyfer plant 2-18 oed. Canlyniad cyntaf y Cynllun yw cynyddu nifer y plant saith oed sy'n derbyn addysg trwy gyfrwng Cymraeg.

Mae Canlyniad 2 yn canolbwyntio ar gynnal a chynyddu cyfraddau pontio o ysgolion cynradd cyfrwng Cymraeg i ysgolion uwchradd cyfrwng Cymraeg (disgyblion 11 oed).

Mae Canlyniad 3 a 4 yn trafod cyrhaeddiad a chymwysterau Cymraeg a Chymraeg ail iaith ar gyfer disgyblion 14-19 oed.

Mae'r Cynllun yn sôn am gyrsiau Cymraeg i Oedolion sydd ar gael ar gyfer grwpiau hŷn, fodd bynnag; mae'r Cynllun yn rhan annatod o strategaeth Caerdydd Ddwylieithog 2017-2022 sy'n trafod datblygu'r Gymraeg ymhlith pob grŵp oedran.

Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Dd/B

Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:

--

3.2 Anabledd a Mynediad

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar bobl anabl?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Nam ar y clyw			X
Nam corfforol			X
Nam ar y golwg			X
Anabledd Dysgu			X
Salwch neu Gyflwr Iechyd tymor hir			X
Iechyd Meddwl			X
Camddefnyddio Sylweddau			X
Arall	X		X

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Mae'r strategaeth yn cynnig rhagor o wasanaeth ADY yn y sector addysg cyfrwng Cymraeg yn ystod cyfnod y cynllun.
Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:

3.3 Ailbennu Rhywedd

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar bobl drawsryweddol?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Pobl Drawsryweddol (Pobl sy'n bwriadu mynd trwy, yn mynd trwy neu sydd wedi mynd trwy broses [neu ran o broses] i ailbennu eu rhyw trwy newid nodweddion ffisiolegol neu nodweddion eraill rhyw)			X

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:
dd/b

3.4. Priodas a Phartneriaeth Sifil

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar briodas a phartneriaeth sifil?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Priodas			X
Partneriaeth Sifil			X

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:
dd/b

3.5 Beichiogrwydd a mamolaeth

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar feichiogrwydd a mamolaeth?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Beichiogrwydd			X
Mamolaeth			X

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:
dd/b

3.6 Hil

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar y grwpiau canlynol?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Gwyn		X	
Grwpiau Cymysg / Aml-ethnig		X	
Asiaidd / Asiaidd Prydeinig		X	
Du / Affricanaidd / Caribiaidd / Du Prydeinig		X	
Grwpiau Ethnig Eraill		X	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.
Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?
Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:
<p>Ni fyddai'r cynnig yn cael effaith wahaniaethol ar unrhyw grŵp ethnig penodol oherwydd y byddai'r gwasanaeth ar gael i bawb. Fodd bynnag, mae trosolwg ar yr ystadegau'n dangos bod canran is o blant o gefndir lleiafrifol yn manteisio ar addysg cyfrwng Cymraeg a chydabyddir bod disgyblion o gefndir Cymraeg yn gallu cael mynediad i ystod fwy o wasanaethau trwy gyfrwng y Gymraeg, a fyddai'n fuddiol.</p> <p>Mae'r Cyngor yn sicrhau bod Canolfan Drochi yn y Gymraeg ar gyfer disgyblion y mae angen gwella eu sgiliau Cymraeg arnynt cyn mynd i ysgol cyfrwng Cymraeg, ac felly yn sicrhau mynediad teg i bawb.</p>

3.7 Crefydd, Cred neu Ddi-gred

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar bobl gyda gwahanol grefyddau, credoau neu ddiffyg cred?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Bwdiaidd		X	
Cristnogion		X	
Hindŵiaid		X	
Dyneiddwyr		X	

Iddewon		X	
Mwslemaid		X	
Siciaid		X	
Arall		X	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.

Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:

Ni fyddai'r cynnig yn cael effaith wahaniaethol ar ffydd oherwydd y byddai'r gwasanaeth ar gael i bawb. Nid oes cynigion i gyflwyno ysgolion ffydd cyfrwng Cymraeg oherwydd y byddai'r rhain yn ysgolion gwirfoddol a gynorthwyr na fyddai'r Cyngor yn eu cynnig. Byddai'n rhaid i'r Awdurdod Esgobaethol perthnasol eu cynnig.

3.8 Rhyw

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth yma yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar ddynion a/neu ferched?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Dynion		X	
Menywod		X	

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.

Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:

Ni fyddai'r cynnig yn cael effaith wahaniaethol ar ryw oherwydd y byddai'r gwasanaeth ar gael i bawb.

3.9 Cyfeiriadedd rhywiol

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar y grwpiau canlynol?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Deurywiol			X
Dynion hoyw			X
Menywod Hoyw			X
Heterorywiol			X

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.

Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:

dd/b

3.10 Iaith

A fydd y Polisi/Strategaeth/Project/Gweithdrefn/Gwasanaeth/Swyddogaeth dan sylw yn cael **effaith wahaniaethol [cadarnhaol/negyddol]** ar y Gymraeg?

	Bydd	Na fydd	Dd/B
Y Gymraeg	X		
leithoedd eraill	X		

Rhowch fanylion/canlyniadau'r effaith wahaniaethol, a rhowch dystiolaeth ategol, os yw ar gael.

Mae'r strategaeth yn rhoi cyfeiriad strategol ar gyfer cynllunio a darparu addysg cyfrwng Cymraeg ac addysg Gymraeg yn yr awdurdod hyd at y flwyddyn 2020. Bu cynnydd yn y ddarpariaeth addysg Gymraeg o ganlyniad i'r cynigion yn ystod cyfnod y Cynllun cyntaf (2014-17). Mae targedau wedi eu cynnwys yng Nghynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg 2017-2020 er mwyn gwella cyrhaeddiad mewn cymwysterau Cymraeg ac o'r herwydd, bydd Cynllun 2017-2020 yn cael effaith gadarnhaol ar ddatblygiad y Gymraeg.

Pa gam(au) gallwch chi eu cymryd i fynd i'r afael â'r effaith wahaniaethol?

Os na fydd effaith wahaniaethol, eglurwch y rheswm/rhesymau dros yr asesiad hwn:

4. Ymgynghori a Chysylltu

Pa drefniadau sydd wedi eu gwneud i ymgynghori/cysylltu â'r amryw Grwpiau Cydraddoldeb?

Cynhaliwyd cyfarfodydd a gweithdai gyda phenaethiaid ysgolion Cymraeg rhwng mis Mai 2016 a mis Ionawr 2017 a bu cyfarfodydd gyda'r Fforwm Addysg Gymraeg rhwng mis Mehefin 2016 a mis Ionawr 2017 gyda chyfleoedd i drafod a datblygu Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg yn brif eitem ar yr agenda.

Cynhaliwyd cyfarfodydd unigol hefyd gyda Dechrau'n Deg, Gwasanaeth Gwybodaeth i Deuluoedd, Cymorth Busnes Gofal Plant, adrannau mewnol y Cyngor megis Addysg a Datblygu Economaidd, Mudiad Meithrin, Caerdydd Ddwieithog a Chymdeithas yr Iaith.

Anfonwyd drafft o'r strategaeth at y Tîm Cydraddoldeb i'w anfon at gadeiryddion yr holl rwydweithiau cydraddoldeb.

5. Crynodeb y Camau Gweithredu [Rhestrir yn yr Adrannau uchod]

Grwpiau	Camau Gweithredu
Oedran	
Anabledd	
Ailbennu rhywedd	
Priodas a Phartneriaeth Sifil	
Beichiogrwydd a Mamolaeth	
Hil	
Crefydd/Cred	
Rhyw	
Cyfeiriadedd rhywiol	
Iaith	
Cyffredinol [perthnasol i'r holl grwpiau uchod]	Caiff Cynllun Strategol Cymraeg Mewn Addysg 2017-2020 effaith gadarnhaol ar ddatblygiad y Gymraeg.

6. Camau Gweithredu Pellach

Dylech gynnwys unrhyw argymhellion ar gyfer camu gweithredu yr ydych yn bwriadu eu cymryd o ganlyniad i'r Asesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb (a restrir yn y Gynodeb o Gamau Gweithredu) fel rhan o Gynllun Busnes eich gwasanaeth i'w fonitro'n rheolaidd.

7. Awdurdodi

Dylai Prif Swyddog y Polisi/Strategaeth/Project/Swyddogaeth gwblhau'r Templed a dylai Rheolwr pob Gwasanaeth ei gymeradwyo.

Llenwyd gan: Angela Withey	Dyddiad: Chwefror 2017
Swydd: Rheolwr Projectau Strategol, Trefniadaeth Ysgolion, Mynediad a Chynllunio	
Cymeradwywyd gan: Janine Nightingale	
Swydd: Pennaeth Trefniadaeth Ysgolion, Mynediad a Chynllunio	
Gwasanaeth: Addysg a Dysgu Gydol Oes	